

Minister Rozwoju i Technologii

Znak pisma: DAB-I.054.8.2024.MG.3
Warszawa, 09 grudnia 2024 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: interpelacji nr 1885 Pana Piotra Górnikiewicza Pośła na Sejm RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 1885 Pana Piotra Górnikiewicza Pośła na Sejm RP z dnia 29 października 2024 r., prolongowaną pismem z dnia 14 listopada 2024 r., dotyczącą obywatelskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie zwierząt, poniżej przedstawiam następujące wyjaśnienia.

- 1. Jak Ministerstwo zamierza zrównoważyć konieczność ochrony ptaków z potrzebą ochrony zdrowia publicznego, biorąc pod uwagę, że ptaki mogą być nosicielami wielu chorób, a ich odchody przyczyniają się do degradacji budynków?**

Kwestie dotyczące zdrowia publicznego nie dotyczą zakresu działalności Ministra Rozwoju i Technologii. Interpelacja nr 1885 została wysłana również do Ministra Zdrowia, wobec czego zasadnym wydaje się stwierdzenie, że w tej kwestii wypowie się Minister Zdrowia lub Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, w którego właściwości znajduje się ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2023 r. poz. 1580, z późn. zm.), dalej „ustawa o ochronie zwierząt” i której dotyczą potencjalne zmiany.

- 2. Czy rozważano skuteczność proponowanych alternatyw, takich jak siatki czy urządzenia dźwiękowe, w porównaniu do kolców, które są sprawdzonym rozwiązaniem w wielu krajach i uznawane za humanitarne?**

Jak już wskazano w odpowiedzi na poprzednie pytanie ustawa o ochronie zwierząt znajduje się we właściwości MRiRW wobec czego MRiT nie rozważał alternatywnych rozwiązań w porównaniu do kolców, z uwagi na fakt, że przepisy znajdujące się we właściwości MRiT nie odnoszą się do przedmiotowych kwestii.

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1225, z późn. zm.), zwane dalej „rozporządzeniem Wt”, znajdujące się we właściwości MRiT, reguluje warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać budynki i związane z nimi urządzenia, ich usytuowanie na działce budowlanej oraz zagospodarowanie działek przeznaczonych pod zabudowę, zapewniające spełnienie wymagań art. 5 i 6 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2024 r. poz. 725, z późn. zm.), zwana dalej „ustawą Pb”.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy Pb, obiekt budowlany jako całość oraz jego poszczególne części, wraz ze związanymi z nim urządzeniami budowlanymi należy, biorąc pod uwagę przewidywany okres użytkowania, projektować i budować w sposób określony w przepisach, w tym techniczno-budowlanych oraz zgodnie z zasadami wiedzy technicznej, zapewniając spełnienie podstawowych wymagań dotyczących obiektów budowlanych określonych w załączniku I do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 305/2011 z dnia 9 marca 2011 r. ustanawiającego zharmonizowane warunki wprowadzania do obrotu wyrobów budowlanych i uchylającego dyrektywę Rady 89/106/EWG (Dz. Urz. UE L 88 z 04.04.2011, str. 5, z późn. zm.), dotyczących m.in. higieny, zdrowia i środowiska.

Ponadto obiekt budowlany należy użytkować w sposób zgodny z jego przeznaczeniem i wymaganiami ochrony środowiska oraz utrzymywać w należyтым stanie technicznym i estetycznym, nie dopuszczając do nadmiernego pogorszenia jego właściwości użytkowych i sprawności technicznej, w szczególności w zakresie związanym z wymaganiami, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1-7 ustawy Pb.

Zaznaczyć przy tym należy, że ani ustawa Pb ani rozporządzenie Wt nie zawiera przepisów dotyczących montowania kolców na budynkach, ani proponowanych alternatywnych rozwiązań, takich jak siatki czy urządzenia dźwiękowe.

3. W jaki sposób Ministerstwo ocenia potencjalne skutki ekonomiczne dla firm z branży zabezpieczeń budynków oraz możliwość utraty miejsc pracy w wyniku wprowadzenia zakazu kolców?

Ustawa o ochronie zwierząt, jak już wskazano powyżej, znajduje się we właściwości MRiRW. Wobec czego ocenę skutków regulacji w przypadku potencjalnego wprowadzenia zmian w tej ustawie powinien przeprowadzić projektodawca zaproponowanej zmiany. Dlatego też MRiT nie posiada informacji mogących pomóc w potencjalnym wyliczeniu skutków ekonomicznych rozwiązania.

4. Jakie kroki zostałyby podjęte w sprawie demontażu istniejących systemów ochrony elewacji, które zabezpieczają tysiące budynków publicznych, zabytków i obiektów sakralnych? Czy uwzględniono koszty oraz potencjalne ryzyko dla tych budynków?

Ustawa Pb normuje działalność obejmującą sprawy projektowania, budowy, utrzymania i rozbioru obiektów budowlanych oraz określa zasady działania organów administracji publicznej w tych dziedzinach.

Zgodnie z art. 3 pkt 7 ustawy Pb przez roboty budowlane należy rozumieć budowę, a także prace polegające na przebudowie, montażu, remoncie lub rozbiorze obiektu budowlanego. Ustawa Pb w odniesieniu do robót budowlanych nie postuluje się pojęciem „demontaż”.

Zgodnie z zasadą zawartą w art. 28 ust. 1 ustawy Pb, roboty budowlane można rozpocząć jedynie na podstawie decyzji o pozwoleniu na budowę, z wyjątkiem robót zwolnionych z tego obowiązku na podstawie art. 29 i 31 tej ustawy. Przywołane przepisy zawierają zamknięty katalog obiektów budowlanych i robót budowlanych, których wykonywanie nie wymaga uzyskania pozwolenia na budowę (wymagają zgłoszenia bądź są zwolnione zarówno z pozwolenia, jak i ze zgłoszenia). Tym samym, jeśli jakieś roboty budowlane nie zostały wymienione w art. 29 i 31 ustawy Pb, to ich realizacja wiąże się z obowiązkiem uzyskania pozwolenia na budowę.

I tak na podstawie art. 31 ust. 1 ustawy Pb nie wymaga decyzji o pozwoleniu na rozbiorę, ale wymaga zgłoszenia:

- 1) rozbiórka budynków i budowli o wysokości poniżej 8 m, jeżeli ich odległość od granicy działki jest nie mniejsza niż połowa wysokości;
- 2) rozbiórka napowietrznej linii energetycznej o napięciu znamionowym wyższym niż 1 kV i niższym niż 110 kV.

Z kolei na podstawie art. 31 ust. 1a ustawy Pb, nie wymaga decyzji o pozwoleniu na rozbiórkę oraz zgłoszenia rozbiórka:

- 1) obiektów i urządzeń *budowlanych*, na budowę których nie jest wymagane pozwolenie na budowę;
- 2) budynków i budowli zlokalizowanych na terenach zamkniętych ustalonych decyzją Ministra Obrony Narodowej.

Zgodnie natomiast z art. 31 ust. 1b ustawy Pb przepisów ust. 1 i ust. 1a pkt 2 nie stosuje się do rozbiórki obiektów *budowlanych* i urządzeń *budowlanych*:

- 1) wpisanych do rejestru zabytków lub
- 2) objętych ochroną konserwatorską.

Zgłoszenia rozbiórki dokonuje się organowi administracji architektoniczno-budowlanej. W zgłoszeniu należy określić zakres, miejsce i sposób wykonywania rozbiórki. Przepisy art. 30 ust. 5, 5aa, 5c, 5d i 6a oraz art. 30b ust. 3 pkt 1 ustawy Pb stosuje się odpowiednio (art. 31 ust. 1c i 2 ustawy Pb).

Niezależnie od powyższego podkreślić należy, że w przypadku podjęcia decyzji o konieczności wprowadzenia nakazu demontażu systemów ochrony elewacji z uwagi na konieczność ochrony ptaków, potencjalną ocenę skutków regulacji, konieczność podjęcia odpowiednich kroków, jak również ewentualne koszty oraz ryzyko dla budynków, powinien przeanalizować organ wprowadzający przedmiotową zmianę.

Mając na uwadze fakt, że zgodnie z art. 28 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz.U. z 2024 r. poz. 1370 z późn zm.) dział środowisko obejmuje sprawy ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego oraz racjonalnego wykorzystywania jego zasobów, w szczególności w zakresie ochrony przyrody, w tym w parkach narodowych i krajobrazowych, rezerwach przyrody oraz bioróżnorodności, ochrony gatunków roślin i zwierząt, prawem chronionych lasów, zwierzyny i innych tworów przyrody, wystosowana została prośba do Ministra Klimatu i Środowiska o stanowisko w przedmiotowym zakresie, które to przedstawiam poniżej:

MKiŚ w odpowiedzi na pytanie: *Jak Ministerstwo zamierza zrównoważyć konieczność ochrony ptaków z potrzebą ochrony zdrowia publicznego, biorąc pod uwagę, że ptaki mogą być nośicielami wielu chorób, a ich odchody przyczyniają się do degradacji budynków?* przedstawił poniższe wyjaśnienia.

Wszystkie gatunki ptaków spotykane w Polsce są chronione na mocy prawa międzynarodowego, gdyż wymienione są w Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa

(tzw. Dyrektywie Ptasiej). Wszystkie gatunki ptaków są objęte ochroną również w prawie krajowym. Podstawą są dwa rozporządzenia – rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. z 2022 r., poz. 2380), obejmujące ogromną większość gatunków ptaków (434 gatunki) oraz rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 marca 2005 r. w sprawie ustalenia listy gatunków zwierząt łownych (Dz. U. z 2023 r. poz. 2454), obejmujące łowne gatunki ptaków (13 gatunków). Ochroną gatunkową są więc objęte również wszystkie „pospolite” gatunki ptaków, np.: gołębie miejskie, wróble czy wrony.

Objęcie ochroną gatunkową oznacza, że w stosunku do przedstawicieli gatunków objętych tą ochroną obowiązują zakazy określone w art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478), zwanej dalej „ustawą o ochronie przyrody”, wprowadzone ww. rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt. Wymienić tu należy m.in.: zakazy umyślnego zabijania, okaleczania, chwytania i przetrzymywania, a także płoszenia lub niepokojenia, umyślnego płoszenia lub niepokojenia w miejscach noclegu, w okresie lęgowym w miejscach rozrodu lub wychowu młodych, lub w miejscach żerowania zgrupowań ptaków migrujących, lub zimujących dziko występujących zwierząt.

W uzupełnieniu do powyższego, wskazać należy, że na mocy obecnie obowiązujących przepisów z zakresu ochrony przyrody, każdy wnioskodawca może wystąpić

do regionalnego dyrektora ochrony środowiska (rdoś) lub Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (GDOŚ) o wydanie zezwolenia na odstępstwo od zakazów obowiązujących w stosunku do ptaków objętych ochroną gatunkową, np.: w zakresie umyślnego płoszenia i niepokojenia (rdoś), umyślnego chwytania (rdoś), a w skrajnych przypadkach odstrzału problematycznych osobników (GDOŚ - gatunki ptaków objęte ścisłą ochroną, rdoś – gatunki ptaków objęte częściową ochroną). Tym samym, na mocy przepisów art. 56 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie przyrody, każdy wnioskodawca - przy spełnieniu wymogów formalnych i warunków określonych ww. ustawie - może uzyskać indywidualną derogację, w celu ograniczenia, chociażby wskazanych w pytaniu Pana Posła Górnikiewicza dewastacji elewacji lub przenoszenia chorób odzwierzęcych.

Z kolei na pytanie nr 2: *Czy rozważano skuteczność proponowanych alternatyw, takich jak siatki czy urządzenia dźwiękowe, w porównaniu do kolców, które są sprawdzonym rozwiązaniem w wielu krajach i uznawane za humanitarne?* MKiŚ przedstawił następujące wyjaśnienia.

Z dostępnych informacji wynika, że zdarzają się przypadki nabijania się ptaków na kolce. Należy jednak mieć świadomość, że nie każdy przypadek nabicia się zwierzęcia na kolce jest zawiniony przez człowieka. Biorąc pod uwagę popularność urządzenia i powszechność jego stosowania nie można wykluczyć, że osobnik, który poniósł śmierć lub zranił się na kolcach był chory bądź osłabiony, uciekał przed drapieżnikiem, bądź znalazł się w okolicy urządzenia przez przypadek, np. w wyniku silnego podmuchu wiatru. Zdarzają się również sytuacje, kiedy ptaki, najczęściej gołębie miejskie (*Columba livia f. urbana*), zakładają gniazda w pobliżu zainstalowanych kolców lub wręcz wykorzystują moduł jako podparcie gniazda i układają materiał gniazdowy wprost na kolcach. Jakkolwiek ww. przykłady mogą się wydawać nietypowe, nie można ich całkowicie wykluczyć i każdy przypadek śmierci zwierzęcia na kolcach należy analizować indywidualnie.

Obecnie, w oparciu o dostępną wiedzę i doświadczenia, spośród dostępnych na rynku produktów typu „kolce na ptaki”, za najbardziej bezpieczny dla ptaków typ urządzenia należy uznać kolce z zabezpieczonymi ostrymi końcówkami, np. za pomocą nakładek gumowych bądź silikonowych (zagięcia w dół ani stępienia końcówki drutu nie traktuje się jako skuteczne zabezpieczenie). Taki typ urządzenia zwykle zapobiega zranieniu ptaków, nawet w sytuacji przypadkowego znalezienia się zwierzęcia w bezpośredniej bliskości modułu. Ponadto kolce z zabezpieczonymi końcówkami nie powinny stanowić zagrożenia dla zdrowych ptaków. W przypadku zabezpieczenia typu kolce zaleca się więc stosowanie tego wariantu.

Aktualnie na polskim rynku dostępne są również typy zabezpieczeń inne niż moduły z kolcami. Rekomendowanym przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska rozwiązaniem¹ są bezpieczne dla zwierząt druciane spirale bądź ruchome, obrotowe druty. Dodatkową zaletą tych typów urządzeń jest również lepsze zabezpieczenie przed przypadkami zakładania gniazd na samych modułach (zdarza się to na kolcach), gdyż nie dają podpory narzucanemu przez ptaki materiałowi gniazdowemu.

Sam montaż kolców odstrasżających ptaki nie wymaga zezwolenia, gdyż nie jest wymieniony jako czynność zakazana w ustawie o ochronie przyrody. Należy jednak podkreślić, że odstrasżacze w postaci kolców, w przypadku nieprawidłowego montażu, mogą stanowić zagrożenie dla ptaków. Za nieprawidłowy montaż uważa się wszelkie sytuacje, w których urządzenie nie jest widoczne dla zwierząt z daleka, jak np. kolce zamontowane we wnękach balkonowych lub okiennych na ich suficie bądź ścianach bocznych (skierowane w dół bądź w bok). Ponadto niedopuszczalny jest montaż urządzenia w sposób utrudniający ptakom dostęp do stanowisk bądź siedlisk lęgowych, np.: zasłaniając częściowo lub całkowicie wlot do otworów, szczelin, gniazd już zajmowanych itp. Działanie takie stanowi naruszenie zakazu wskazanego w ustawie o ochronie przyrody, art. 52 ust. 1 pkt 9 tej ustawy, gdyż utrudnia lub uniemożliwia dostęp do siedliska bądź schronienia. W zależności od sytuacji, nieprawidłowy montaż może również prowadzić do naruszenia innych zakazów, wymienionych w art. 52 ust. 1 ww. ustawy, gdyż może prowadzić np. do okaleczenia a nawet śmierci zwierzęcia.

Należy w tym miejscu podkreślić, że zgodnie z art. 131 pkt 14 ustawy o ochronie przyrody, kto bez zezwolenia lub wbrew jego warunkom narusza zakazy w stosunku do roślin, zwierząt lub grzybów objętych ochroną gatunkową, podlega karze aresztu lub grzywny.

W związku z powyższym zaleca się, aby podmioty zajmujące się dystrybucją i montażem urządzeń odstrasżających w postaci kolców przeszkoliły osoby (lub swoich pracowników) odpowiedzialne za praktyczne montowanie urządzeń w zakresie ich instalowania w sposób zgodny z przepisami ochrony przyrody. Pożądanym działaniem byłoby również zamieszczenie stosownej, wyczerpującej informacji przy produktach tego typu, celem uniknięcia zagrożenia dla dzikich zwierząt w przypadku wyrażenia przez klienta chęci wykonania przez niego montażu indywidualnie.

Z upoważnienia, z wyrazami szacunku

Michał Jaros

Sekretarz Stanu

/ kwalifikowany podpis elektroniczny /

---

¹ Aktualne w tym zakresie pozostaje stanowisko GDOŚ wyrażone w piśmie z 2018 r., zamieszczone na stronie GDOŚ: <https://www.gov.pl/web/gdos/ochrona-gatunkowa-roslin-zwierzat-i-grzybow>

Klauzula informacyjna dotycząca przetwarzania danych osobowych:

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz. U. L 119 z 4 maja 2016 r., z późn. zm.), zwanego dalej „RODO”, informuję, że:

1. Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Minister Rozwoju i Technologii z siedzibą w Warszawie, przy Placu Trzech Krzyży 3/5, 00-507 Warszawa, e-mail: kancelaria@mrit.gov.pl, tel. +48 222 500 123, adres skrytki na ePUAP: /MRPiT/SkrytkaESP. Wykonującym obowiązki administratora jest dyrektor Departamentu Architektury, Budownictwa i Geodezji.
2. Jeśli ma Pani/Pan pytania dotyczące przetwarzania Pani/Pana danych osobowych, a także przysługujących Pani/Panu praw, może się Pani/Pan kontaktować z Inspektorem Ochrony Danych w MRiT wysyłając informację na skrzynkę: iod@mrit.gov.pl.
3. Pani/Pana dane osobowe będą przetwarzane w oparciu o art. 6 ust. 1 lit. c) RODO tj. w celu wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze, na podstawie Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, ustawy z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora (Dz.U. z 2024 r. poz. 907), oraz w związku z § 162 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. - Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806) oraz art. 193 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. z 2022 r. poz. 990 ze zm.).
4. Pani/Pana dane osobowe przetwarzane będą w celu rozpatrzenia i udzielenia odpowiedzi na interwencję poselską lub senatorską lub interpelację/zapytanie poselskie.
5. Odbiorcami Pani/Pana danych osobowych mogą być:
  - organy władzy publicznej oraz podmioty wykonujące zadania publiczne lub działające na zlecenie organów władzy publicznej, w zakresie i w celach, które wynikają z przepisów powszechnie obowiązującego prawa (np. na żądanie sądów, urzędów skarbowych, Prokuratury lub Policji);
  - inne podmioty, które na podstawie stosownych umów podpisanych z MRiT przetwarzają dane osobowe, dla których Administratorem jest Minister Rozwoju i Technologii (np. podmioty świadczące usługi prawne, dostawcy systemów informatycznych i usług IT oraz telekomunikacyjnych, operatorzy pocztowi i kurierzy).
6. Pani/Pana dane osobowe będą przechowywane przez okres niezbędny do realizacji celu ich przetwarzania tj. do chwili załatwienia sprawy, w której zostały one zebrane, a następnie – w przypadkach, w których wymagają tego przepisy ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2020 r. poz. 164 ze zm.) – przez czas określony w tych przepisach.
7. Pani/Pana dane osobowe nie będą podlegać zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji lub profilowaniu.
8. Pani/Pana dane osobowe nie będą przekazywane do państwa trzeciego ani do organizacji międzynarodowych.

9. Podanie danych jest dobrowolne, ale niezbędne do rozpatrzenia i udzielenia odpowiedzi na interpelację/zapytanie/interwencję.
10. W związku z przetwarzaniem Pani/Pana danych osobowych przysługują Pani/Panu następujące prawa:
- prawo dostępu do swoich danych oraz otrzymania ich kopii zgodnie z art. 15 RODO;
  - prawo do sprostowania (poprawiania) swoich danych, jeśli są błędne lub nieaktualne, zgodnie z art. 16 RODO;
  - prawo do ograniczenia przetwarzania danych zgodnie z art. 18 RODO.
11. W przypadku powzięcia informacji o niezgodnym z prawem przetwarzaniu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii Pani/Pana danych osobowych, przysługuje Pani/Panu prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego właściwego w sprawach ochrony danych osobowych, tj. Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa.